

Redaktor naczelny
Dr. ALEKSANDER VOGEL.

Biurowy: ul. Sykstuska 1. 40, I. piętro
otwarte od godz. 10 rano do godz. 1 w południe.
Biuro administracyjne: ul. Kopernika 1. 7 parter
(sklep) otwarte od godz. 9 rano do godz. 7 wie-
szorem bez przerwy.
Przedpłata na „Gazetę Narodową“ wynosi
miesięcznie 2 kor. 50 h. za górną;
kwartalnie 6 kor. 50 h. 10 kor. 50 h.
półrocznie 12 kor. 50 h. 21 kor. 50 h.
Za zmianę adresu dopłaca się 10 hal.
Wraz z „Tygodnikiem mód i powieści“ lub
z warszawskim tygodnikiem „Ziarno“ i 12
tomami rocznikiem premii:
kwartalnie we Lwowie 3 kor. 40 h.
na prowincyi 9 kor. 90 h.
We Lwowie za odniesienie do domu dopłaca
się 40 hal. miesięcznie.

GAZETA NARODOWA

wychodzi o godzinie 5-tej wieczorem.

OGŁOSZENIA I PRZEDPŁATE
przyjmują: We Lwowie: Administracja „Gazety Narodowej“ ul. Kopernika 7 i biuro Sokołowski Pasz Hausmana; We Wiedniu: Haasenstein & Vogler (Otto Mas) i Kärntnerstr. 18 (Eing. Neuer Markt 3), Rudolf Mosse Seilerstraße 2, A. Oppelk Grünangergasse 12, M. Dukas Nachf., Max Augenthal & Emerich Lesner I. Wollzeile nr. 9, Schallabach Wollzeile 11, J. Danneberg II. Praterstrasse 38, Adolf Czulawski VII. Stufig. 4, E. Braun I. Rotenturmstrasse 9; w Budapeszcie: Julius Leopold Witt, Elisabething. Al.; w Frankfurcie: M. Haasenstein & Vogler i G. Daba & Comp.; w Paryżu: C. Adama Ciborowskiego następcą: Raczkowski 14, Côté de Trévise Paris.
CENA OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia zwykłe na jedno miejsce wiersz drobnym drukiem lub jego miejsce 20 hal. Nadesłane za wiersz lub jego miejsce 60 hal. Głosy publicystów za wiersz lub jego miejsce 1 kor. Prywatna korespondencya 6 hal. of. wyraz.
Numer kosztuje 8 h., na prowincyi 10 hal. (Numery dawniejsze kosztują po 10 ct.)

Hakata galicyjska.

Wiedeń, 20 czerwca.

W pamięci czytelników tkwi zapewne jeszcze wiadomość o inicjatywie p. Wolfa, zakładania w Galicyi organizacji ochronnych dla utrzymania czystości nacjonalistycznej zamieszkałych w Galicyi Niemców. Nie wątpiono też ani na chwilę, że prowokacyjny ten wniosek, zwłaszcza gdy z tej strony pochodzi, urodził się nad Spreą lub w innym nieodzniesionym. Dziś organ p. Wolfa „Wiener Deutsches Tagblatt“ zamieszcza pod tytułem: „Wie es den Deutschen in Galizien geht“ artykuł z miejscowosci Bruckenthal (poczt. Uhnów). W liście tym żali się importowany hakatysta na ks. proboszcza Skolubę, a raczej na praktykowany przez tego duszpasterza „ucisk Niemców“ w rzeszowej kolonii. Według tego listu ksiądz z ambon i ołtarza lży Niemców z racyi ich nieznaności języka polskiego, wypęda ich z kościoła, dzieci się nie dopuszcza do komunii św., „gdź tego żąda arcybiskup z Bilczewski“. „Pewnie wielki cesarz Józef II nie marzył o tem, że powołani przez niego kolonizacji niemieccy tak będą prześladowani“. Westchnieniem tem żalonym kończy się doniesienie hakatystów galicyjskich o ucisku Niemców w Galicyi.

Pozwalamy sobie wyrazić zdanie, że mamy tu do czynienia z planowo ułożoną akcją pruską, której celem jest wzbijanie kłnów w społeczeństwo polskie w Galicyi, wszczanie wędrującej nienawiści rasowej i narodowościowej. W ten sposób chcą nas osłabić i ubezwładnić. Długa agitacja prasy niemieckiej we Wiedniu przeciw Polakom w czasie wyborów, cytowanie ruskich broszur i artykułów antypolskich w sejmie pruskim i obecna kampania, to są wszystkie strzały zatrute z jednego pochodzącego koleżana. Zupełnie identyczna, równoległa akcja przeciw Polakom toczy się w zaborze rosyjskim, z tego samego jak już dziś nikt nie wątpi, pochodząca źródła.

Tych więc objawów lekceważyć nie wolno i Koło polskie zapewne zastrzeże się, że stanowisko swoje w delegacjach musi czynić zależnym od zapewnienia wicherzeń w naszym kraju których prowincję łatwo rozpoznać. (-)

Deklaracja ruska.

Już wczoraj nasze telegramy doniosły, że na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów ruscy posłowie wnieśli zastrzeżenie prawnopolityczne. Zastrzeżenie to opiewa dostojnie:

„Podpisani ruscy posłowie z Galicyi i z Bukowiny stwierdzają, z okazji zebrania się nowej, na podstawie powszechnego prawa wyborczego po raz pierwszy wybranej Rady państwa, że ruskie królestwa Halicz i Włodzimierz, które w 1772 zostały rewindykowane na podstawie przynależności do królestwa węgierskiego, według najwcześniejszego dekretu z d. 2 sierpnia r. 1848. wraz z sąsiednią Bukowiną, miały być połączone w odrębną ruską prowincję i otrzymać na podstawie konstytucyi w d. 4 marca r. 1849 specjalny Sejm. Ten bieg rzeczy, polegający na podstawach rozwoju ludu, który miał doprowadzić do autonomii ruskiego narodu, doznał zamknięcia przez połączenie ruskich prowincyi Halicza i Włodzimierza, z należącymi do korony czeskiej, Księstwami Oświęcimskim i Zatorskim, oraz Wielkim Księstwem Krakowskim. Stworzono ten nienaturalny stan, ponieważ zepchnięto w jedną prowincję o monstrualnym obszarze historycznym i narodowo całkiem różne części kraju, o prawie diametralnych różnicach i prawnopolitycznych kierunkach. W następstwie tego narodu ruskim z pominięciem wszelkich zasadniczych postanowień wydany został na bezwzględnej majorzycy w Sejmie galicyjskim. W ten sposób cała ludność ruska na własnej ziemi została ubezwładniona, do czego także w znacznej mierze przyczynił się także rząd austriacki jeszcze przez przyznanie wyjątkowego stanowiska galicyjskiemu namiestnikowi, przez sankcjonowanie ustaw wyjątkowych dla Galicyi, przez utworzenie stanowiska ministra rodaka i przez bezkarność galicyjskich urzędników administracyjnych.

„Również przy zaprowadzeniu równego prawa wyborczego do rady państwa, Rusini przez specjalne postanowienia dla Galicyi zostali pozbawieni swego prawa skutkiem tego, że liczba należących się im mandatów prawie o połowę została zmniejszona. Mimo uroczystego prote tu ruskich posłów w dniu 22 listopada 1906 zostało również uchwalone rozszerzenie kompetencyi galicyjskiego sejmiku we Lwowie, przy dalszym uszczupleniu ingerencyi austriackiej rady państwa. W końcu nowe wybory do rady państwa w Galicyi przeprowadzone w tendencyjnym i sprzeczny z ustawą sposób, skutkiem czego zmniejszona została przypadająca Rusinom minimalna liczba mandatów. Fakty te zmuszają nas, galicyjskich i bukowinich zastępców narodu ruskiego, jako części narodu ruskiego, który nigdy nie zrzekł się swej samodzielności, do oświadczenia, że my przy naszym dążeniu osiągnięcia narodowej politycznej autonomii w państwie austriackim zastrzegamy się przeciw szkodliwemu, na żadnych prawach historycznych nie opierającemu się połączeniu względnie rozdzielaniu naszego narodu przez zasadę autonomii krajowej. Dlatego protestujemy przeciw autonomii krajowej, przeciw ustawom wyjątkowym w Galicyi i przeciw ukrojeniu naszej reprezentacyi przez sprzeczne z ustawą przeprowadzenie wyborów. Z tem zastrzeżeniem wchodzimy do izby posłów i oświadczamy, że dążyć będziemy do usunięcia tego wielkiego na Rusinach ciężkiego bezprawia i do przywrócenia wszelkimi środkami naszych narodowych i politycznych praw“.

Powyższe zastrzeżenie prawne, złożone przez klub ruski w izbie poselskiej rady państwa z żądaniem administracyjnego podziału naszego kraju na część polską i ruską z dwoma sejmami, dwoma namiestnikami i dwoma rządami krajowymi, nie jest niczem nowym. Jest to oddawna postulatem ruskich stronnictw opozycyjnych. I był czas, kiedy centralistyczna biurokracja wiedeńska w imię zasady „divide et impera“ te dążności separatystyczne niektórych Rusinów popierała, w przekonaniu, że będzie to bardzo skuteczny środek do ograniczenia wpływów żywiołu polskiego, który wówczas uważany był we Wiedniu jako staatsgefährlich. Na jakiś czas rozważano nawet historyczną jedność kraju naszego przez podział na dwa terytoria administracyjne. Ostatecznie jednak odstąpiono od tego eksperymentu, skoro przekonano się, że urządowanie osobnej ekspozytury namiestnictwa w Krakowie bynajmniej nie zniewolczy ani nie osłabiło żywiołu polskiego w Galicyi wschodniej. Popi i popowicze ruscy, którzy wówczas gwałtownie udawali zagorziałych Niemców i schwargalberów, spóźniwszy się tą drogą do władzy nad krajem, doznali także rozczarowania, bo we Wiedniu wolano widzieć na stanowisku szefa kraju we Lwowie hr. Goluchowskiego, niż np. jakiegokolwiek Chomińskiego, lub inne podobne indywidualum.

Klub ruski spodziwiał się, że parlament, oparty na powszechnym i równym głosowaniu, z potężnym zastępem socjalistów i radykałów, mile przyjmie każdą dążność do rozzerwania historycznych podwalin państwa i jego krajów konnych, ażeby przygotować grunt panowaniu proletaryatu, dla którego historia nie istnieje. Ten dzień jednak, kiedy ustawodawstwo austriackie weszło na drogę wskazaną w deklaracyi ruskiej; rozrywania jedności organicznej krajów koronnych dla dogodzenia rozmaitym odrodkom dążnościom partyjnym, byłby fatalnym dla jedności i potęgi państwa. Byłoby to bowiem początkiem powszechnego rozprężenia w ciężkich składowych państwa i w państwie całym, wywołaloby niebawem dotąd zaczerpnięcie sporów narodowościowych, byłoby początkiem zaciejszej walki eksterminacyjnej większości z mniejszościami narodowymi we wszystkich krajach o mieszanej ludności. A takich krajów ma Austrija dużo — nietylko Galicyę...

I dziwna rzecz! Gdy Czesi wnoszą zastrzeżenie prawnopolityczne, warujące prawa historyczne korony św. Wacława, gdy dalmatyńscy posłowie domagają się w imię praw historycznych Kroatyi, Dalmacyi i Iliryi, przyłączenia do Kroatyi, ruscy posłowie żądają w imię zasady „autonomii narodowej“ wykrojzenia z Galicyi i Bukowiny jakiegoś nowego kraju, w którym mogliby rządzić i panować pp. Trylowscy, Buzynowscy, Wasylki itp. figury, a z którego na dwa byłby taki sam kłopot, jak z nazwą klub posłów w izbie poselskiej, że nie wiadomo byłoby, czy ów kraj nowo projektowany miałby nazywać się królestwem małoruskiem, ruskim czy ukraińskim?

Oświadczenie posłów ruskich jest po prostu demonstracją antypolską, która ma służyć do celów agitacyjnych w kraju, dla podburzania ruskich mas ludowych przeciwko Polakom, którzy spełniają niby o pomstę do nieba wołającą „krzywdę“ dla narodu ruskiego, gdy na ideę podziału kraju zgodzić się nie chcą. Innych następstw nie będzie ono mało, jak to, iż będzie służyło za żer dla agitatorów.

Królestwo polskie

w obec nowej ordynacyi do Dumy.
Po rozwiązaniu Dumy i po ukrojeniu nowego ordynacyi wyborczej do Dumy, tak krzywdzącej Polaków, pierwszą kwestyą, jaka dla Królestwa się wysunęła było zajęcie stanowiska wobec tej nowej ordynacyi. Poruszył ją już w swoim liście z Warszawy nasz korespondent warszawski, a także i prasa warszawska przedewszystkiem nią się zajmuje.

„Słowo warszawskie“ pisze: „Liczba posłów z Królestwa Polskiego, wybieranych na zasadach ogólnych, ulega po raz trzeci zmianie. Wiemy, że pierwotnie projektowano 27 posłów, później, po znanym przedstawieniu sprawy tej przez p. Eustachego Dobieckiego w dawnej radzie państwa, liczba została podniesiona do 36, obecnie schodzi do 11, tej liczby. Jeżeli tedy rezultat wyborów będzie taki sam, jak dotychczas, mianowicie, że gubernia suwalska wybierze Litwinów, w takim razie ludność polska Królestwa, łącznie z żydami tutejszymi, będzie reprezentowana przez 11 posłów, ludność rosyjska w Królestwie przez 2, ludność litewska przez 1 posła“.

Jeden z współpracowników „Now. Wrem“ napisał, że reforma wyborcza była potrzebna, ponieważ rozstrzygające stanowisko Koła polskie w ostatniej Dumie stało się „nieznośnym“. Otóż „Słowo“ zaznacza całkiem słusznie w odpowiedzi na to, że stanowisko, nadające pewnej grupie parlamentarnej rolę „języczka u wagi“, zależy nietylko od liczebności grupy tej, ale i od układu wszystkich stronnictw w izbie i w przyszłej Dumie posłowie polscy, choć ich będzie znacznie mniej, mogą także znaleźć się w tej po-

zycji, która publicznie z „Now. Wrem.“ wydała się nieznośną.

W dalszym ciągu „Słowo“ pisze: „W trudniejszym natomiast położeniu mogą się znaleźć przedstawiciele ludności polskiej w ogóle, a posłowie polscy z Królestwa Polskiego w szczególności w przyszłej Dumie, w kwestyi wyrażania potrzeb swoich Wiadomo, że można to uczynić w parlamencie w drodze interpelacyi jako i wniosków. Ale regulamin każdego parlamentu zarówno dla interpelacyi, jako i dla wniosków wymaga pewnej liczby posłów, którzy wniosek lub interpelacyę jako wnioskodawcy podpisać lub też je poprzeć muszą. Liczba jedenastu posłów polskich z Królestwa Polskiego bezwzględnie na jedno i drugie nie wystarczy. Ci tedy posłowie albo będą musieli czekać sposobności mówienia o potrzebach ludności, którą reprezentują, gdy inne sprawy ją następcą, albo też do innych posłów się muszą zwracać o poparcie ich wniosków.“

Otóż w tym względzie z góry sobie można przewidzieć, że posłowie polscy, pozbawieni możliwości wystąpienia samodzielnego, o poparcie wniosków swoich, będą mogli zwracać się jedynie do opozycyi, a może nawet do opozycyi bardzo skrajnej. Wiemy przecież, jakie jest usposobienie dla Polaków panów Puryszkiewiczów i cons; oni żadnego wniosku polskiego nie popiją. Potrzeba szukania poparcia zaś mimowoli przedstawiciel różnych interesów do siebie zbliża, bo zbliżyć musi. Czy jest pożądanem stawianie posłów polskich, choć będzie ich liczebnie mniej, przymusowo w położeniu, o którym dopiero co była mowa? Sądzimy, że nie“.

„Cokolwiekbyż my twierdzimy stanowczo, że posłowie polscy w Petersburgu w ciążach parlamentarnych nie tworzyli żywiołu rozkładowego, lecz żywiołu twórczego, organizacyjnego. Nie byłoby się to i na przyszłość zmieniło, bo ludność polska ich wybory, taki żywioł stanowią; jak jednakże nowe prawo wyborcze wpłynie, o tem przysądzić nie możemy.“

Warszawska „Gazeta Polska“ pisze: „Zmiana, którą wprowadza nowa ordynacja wyborcza, najśmierń dotyka Królestwa polskie i Kaukaz, pozbawiając je przeważnie liczby reprezentantów. W Królestwie polskim, zamiast 36, ma być na przyszłość tylko 12 posłów. Jeżeli przypomni sobie ogólną działalność Koła polskiego, to nigdy nie wykraczała ona po za właściwe szranki parlamentarizmu, przeciwnie Polacy zawsze stali na stanowisku, które w każdym parlamencie musiałoby im zjednać uznanie, nie prowadzili polityki rewolucyjnej, burzowej, lecz pragnęli utrwalenia w Rosyi zasad konstytucyjnej i form parlamentarnych. Stojąc na gruncie państwowości rosyjskiej, dąbili się uznać przez Dumę tych praw, które się Polakom słusznie należały, a jeśli w stosunku do rządu byli grupą opozycyjną, to w ramach ściśle parlamentarnych. Robiono im zarzut, że stali się czynnikami rozstrzygającym w sprawach rosyjskich, lecz to chyba w żadnym razie za winę poczytać reprezentacyi polskiej nie można, bo sami Rosjanie wytworzyli większość, popierającą choćby najlepsze zamiary rządu, nie byli w stanie“.

„Wiadomo, że gdyby Polacy nie głosowali z „kadetami“, projekt rządowy kontyngentu rekruta byłby odrzucony; w wielu innych sprawach mniejszego znaczenia, dzięki tylko głosowaniu Polaków łącznie z „kadetami“, Dumę nie poszła w kierunku, który byłby depwardził daleko wcześniej do jej rozwiązania. Nawet w kwestyi budżetu Polacy nie stanęli na stanowisku wręcz opozycyjnem, lecz oświadczyli głośno, że głosowanie ich będzie zależne od stanowiska rządu względem spraw polskich, a przedewszystkiem do wniosku szkolnego“.

„Rząd miał do wyboru: albo poczynić ulgi Polakom, albo rozwiązać Dumę. Stałe wpływy wewnątrz i brak wśród ministrów dobrego zrozumienia konieczności uregulowania stosunku do Polaków w interesie samego państwa rosyjskiego, skłoniły gabinet ministrów do wybrania

tego drogiego środka, z zastosowaniem do Polaków dawno wypróbowanych środków ograniczających i rusyfikacyjnych.“

„Niezmierne charakterystyczne są motywy zmian w ordynacyi wyborczej, w których jak gdyby wyrażono żal, że Polacy biorą udział w rozstrzyganiu spraw rosyjskich. Z jednej strony usunięcie się od takiego rozstrzygania wspólnego z całą reprezentacyą rosyjską spraw ogólnopństwowych, byłoby poczynieniem niewątpliwie Polakom za szkodliwym dla państwa separatyzm, z drugiej znowu zjawia się pretensya, iż biorąc w tem udział i często nawet z korzyścią dla interesów ogólnopństwowych. Położenie, zdaje się, bez wyjścia.“

„Można jednak z góry być pewnym, że tu nie odgrywa najmniejszej roli takie czy inne stanowisko Polaków, ale głęboka niechęć do nich biurokracyi rosyjskiej i wpływ czynników zewnętrznych, które boją się wzrostu potęgi rosyjskiej przez uregulowanie kwestyi polskiej. Wpływy te, szkolidwe niewątpliwie bardzo dla samej Rosyi, długo jeszcze będą miały rozstrzygający charakter. Rzucanie na Polaków ciężkich oskarżeń, nie przyczyni się niewątpliwie do zgodnego zycia dwóch narodowości: polskiej i rosyjskiej, a szkodliwe przeszłości, stawiane temu porozumieniu, nie pomogą do normalnego rozwoju państwa.“

„Możemy ubolewać nad tem, co się stało nie z naszej zupełnie winy, lecz nie wolno nam opuszczać rąk, ulegać zniechęceniu i poddawać się apatyi. Walka o nasze prawa długo trwać jeszcze będzie. Przetrawiliśmy o wiele gorsze wydarzenia dziejowe, lecz naród nasz nie ustął w pracy nad swem odrodzeniem i dziś nie wolno nam mrozić się bezmyślnie w tę czy ową stronę i ulegać odruchowemu wrażeniu, lecz trzeba sobie nakreślić jasno plan działania w tej zupełnie nowej sytuacji politycznej. Trzeba przedewszystkiem organizować się we wszelkiej pracy społecznej, zwalczać wszelkie przeszłości, iść ciągle naprzód w utrwaleniu bytu i podstawowych zasad narodowych, wyrabiając hart ducha i męskość siły“.

Zjazd katolicki w Warszawie.

Zgodnie z programem rozpoczęły się pierwsze obrady sekcji poszczególnych zjazdu, dnia 18 b m o 4 po południu i przeciągnęły się do 7 wieczorem.

W sali głównej resursy Obywatelskiej obradowała sekcya 1, zajmująca się działalnością i wogóle zadaniami prasy katolickiej. Przewodniczył p. Kazimierz Julian Jasicki. Odczytał referaty: p. S. Szewajkar z Chicago „O środkach przeciwdziałania pismemnicztwu, zwalczającemu religię“; p. S. Jeliński „Kilka uwag o prasie katolickiej i myśli nowoczesnej“; p. W. Kosciakiewicz „Dział spraw katolickich w pismach codziennych“; ks. prałat Szałętek z Petersburga „Zasady konstytucyi. Oficjorum ad munerum“.

W sali Mickiewicza obradowała sekcya 2, zajmująca się prasą katolicką ludową i jej kolportażem. Wskutek długich rozpraw zdołano odczytać zaledwie dwa referaty: p. J. Jeliński mówił „O najważniejszych zadaniach prasy ludowej w dobie obcej“ i ks. W. B. Gacki z Kielc „O potrzebie i sposobie zjednoczenia prasy ludowej“. Referat wywołał dyskusję, w której konkluzji uchwalono powołać specjalną komisję i jej powierzyć szczegółowe obróbenie sprawy. Do komisji tej zaproszono projektodawcę, księży: Pęskiewicza, Kłopotowskiego i Skarżyskiego oraz pp. Kwiatkowskiego z Bochum i Terkę z Gniezna.

Sałą biblioteczną zajęła sekcya 3, poświęconna sprawie szkolnictwa. Po przemówieniu ks. Godelewskiego, ks. S. Popławski odczytał referat „O sprawie szkolnej“, p. S. Zembrzki „O wpływie społeczeństwa katolickiego na szkoły i wychowanie“.

W sali „Lutni“ zasiadała sekcya 4, zajmująca się propagandą idej katolickiej i innymi sprawami zjazdu. Odczytał referaty: ks. prałat Sze-

Br. Schlicht.
Hrabiowie Gründingen.
Ciąg dalszy.)
Ale i tego nie mogła. Nie wolno jej było okazać, że jego zaręczyny w ogóle ją obeszły. Przeciwnie musiała udąć, że się cieszy, iż znalazła sobie narzeczoną, że jest szczęśliwą, iż narzeczone jest wolną od jego zabiegów o nią, musiała nawet szukać sposobności, aby mu przypomniać inne jego słowa: że przeznaczenie bywa silniejszemu od żelaznej woli...
Im bardziej czuła się zwyciężoną, tem więcej będzie musiała nadawać sobie pozorów zwyciężczyni, gdy on przyprowadzi tu swoją narzeczoną. Tem więcej będzie musiała okazywać Klarze czułości, im mniej ich odczuwać będzie.
Z pewnością nie przyjdzie jej to łatwo, ale pod każdym warunkiem nie zdradzi się. To, co odczuwa, pozostanie jej tajemnicą.
Baron miał przyjechać już jutro. Gdy Dagmara z małym opóźnieniem zeszła do objadu, hrabia czytał właśnie list barona zawiadamiający, że rodzice Klary bardzo żalują, iż nie mogą swej córce towarzyszyć, ale mają nadzieję, że za cztery lub pięć dni będą mogli po nią przyjechać. On, sam, baron, przyjedzie jutro o trzeciej po południu pociągiem osobowym, jego narzeczoną

w godzinę później pociągiem pospiesznym. Baron przeczeka tę godzinę na dworcu i będzie bardzo wdzięczny hrabiemu, jeżeli raczy przysłać powóz.
— Otóż to się samo przez się rozumie — rzekł hrabia — a tak samo i to, że pojedzie na dworzec.
— Jadę z papą! — zawołała Aleksa — Nie prawdaż papo, że mi pozwolisz. Ogronomie się cieszę, że poznam Klarę.
Hrabina sprzeciwiła się.
— Kochany Edwardzie, zdaje mi się, że swoją uprzejmość wobec barona za daleko posuwasz. Cenię go i szanuję z całego serca, ale sądzę, że zupełnie wystarczy, jeżeli Aleksa sama pojedzie. Naturalnie, że ktoś musi pojechać po takich obrotach. Pominąwszy już to, że inaczej byłoby troche niegrzeczne, ale nie byłoby stosownem, gdyby para narzeczonych, sama, bez żadnego towarzysza tu przyjeżdżała.
Ale hrabia uparł się przy swoim.
— Bardzo mi przykro, Konstancyo, że nie mogę z tobą się zgodzić. Wiem, że wystarczyłoby w końcu, gdyby Aleksa sama pojechała, ale dlaczego mamy im wymierzać grzeczność najmniejszą miarą? Tak samo, jak Aleksa i ja jesteśmy ciekaw poznac Klarę.
— Jeżeli papa pozwoli, pojedzie także chętnie, aby poznać narzeczoną barona — rzekła nagle Dagmara.
Hrabia był raczej na wszystko inne przygotowany, aniżeli na taką prośbę Dagmary. Omal się nie udułwił kaskiem, który miał wla-

nie w ustach. Także Aleksa była ogromnie zdziwiona.
— Dagmaro, skąd przyszła ci taka myśl? — zapytała wreszcie — Dziś rano mówiłaś tak źle o baronie, a teraz chcesz jechać po niego na dworzec. Jak pogodzisz jedno z drugiem?
Dagmara nie mogła powiedzieć prawdy. Postanowiła sobie pojechać na dworzec dlatego, aby baronowi odrazu pokazać, że nie sobie nie robi z jego zaręczyn. Gdyby pozostała w domu, mogłby baron ciągnąć wnioski, że obecnie widzenie się z nim jest jej nieprzyjemnem i że o ile możliwości, chce zwrócić chwilę spotkania jego i jego narzeczonej. Im swobodniej wystąpi, im serdeczniej uściśnie Klarę, tem wyraźniej okaże, że zaręczyny jego bierze jako rzecz zupełnie naturalną, że nigdy o tem nie myślała, aby zostac jego żoną, że jej słowa: nie, nigdy, nie były frazesem, ale niezłomnem postanowieniem.
Cieszyła się z góry z jego zakłopotania i zmieszanej miny, gdy będzie jej musiał dziękować za uprzejme życzenia.
— Nie prawdaż, papo, że chętnie mnie weźmiesz? — rzekła.
Hrabia napróżno szukał wymówki, a tymczasem jeżeli Dagmara pojedzie, o serdecznem powitaniu na dworcu nie będzie mowy.
Zamiast więc wprost odpowiedzieć, rzekł hrabia:
— Przyznam się, że na równi z Aleksą ogromnie mnie dziwi twoje życzenie.
— Mnie także — wtrącała hrabina. — Ale

tem bardziej mnie cieszy. Widzę w tem, że Dagmara wzięła sobie do serca nasze upomnienia, że przyszła do przekonania, iż krzywdę wyrządza baronowi i że pragnie zle naprawić. Musimy jej pomóc i dlatego Dagmara pojedzie z wami.
— Dagmara pojedzie z nami — powtórzył mechanicznie hrabia.
Nie podobalo się mu to jednak wcale.
— Jakż ja wezmę powóz? rzekł po chwili. Będzie nas pięć osób i chyba każę zaprzęść wielki break lub czworokony coach... Ale w takim razie sam będę powoził...
— Doskonale papo! — zawoła Aleksa.
Zgodziła się już ona z koniecznością i miała nadzieję, że uda się jej przeciw szeptać Klarze parę serdecznych słów. Ostatecznie zaczęła do wieczora; Klarze wyznaczono pokój obok jej pokoju, będą więc mogły swobodnie się wygadać.
Hrabia nie bez powodu powiedział, że sam będzie powoził. Nie miał opinii dobrego woźnicy a Dagmara o ile sama dzielnie na konu jeździła, o tyle się bała jazdy powozem, gdy leżce spoczywały w niedoświadczonych rękach. Sądził więc, że Dagmara cofnie się. Ale ona pozostała przy swoim i gdy ojciec raz jeszcze ją zapytał, czy wzięć coach, rzekła:
— Ależ, papo, jestto zupełnie obojętne, czem pojedziemy.
Hrabia musiał więc także pogodzić się z koniecznością, ale nie odzyskał tak prędko, jak

Aleksa, dobrego humoru, mrucał do siebie przez cały wieczór i jeszcze na drugi dzień rano był w złym humorze. Tłumaczył to tem, że już przez cztery wieczory nie grał w karty, ale właściwym powodem było to, że w nocy zasnął nie mógł, szukając napróżno pozoru, pod którym mógłby Dagmarę zastawić w domu.
W ostatniej jednak chwili, gdy powóz już zjechał, przyszła mu niespodziewana pomoc. Maryanna przyjechała konno.
Ze zdziwieniem patrzyła na coach a gdy się dowiedziała, że hrabia jedzie z córkami na dworzec, aby przywieść barona i jego narzeczoną, osłupiała.
Pociągnęła Dagmarę na bok:
— Co? Baron zaręczony? I ty mówisz mi to dopiero teraz? Nie napisałaś mi ani słowa... Kto jest narzeczoną? Jak to mogło stać się tak nagle? Musisz mi wszystko opowiedzieć...
— Ależ teraz nie mogę, Maryanno, widzisz, że już najwyższy czas, aby jechać.
— Jadę więc z wami — zdecydowała się szybko Maryanna. — Lub lepiej, ty zostań. Przecież to zupełnie wystarczy, jeżeli twój ojciec i Aleksa powitają na dworcu narzeczoną barona.
(C. d. n.)

Wśród życia towarzyskiego.

Powieść EDYTY WHARTON.

(Z angielskiego).

(Ciąg dalszy.)

Mówiąc to, była tak prześliczna, tak ufna w jego współczucie i zrozumienie, że Trenor...

— A to dlaczego? Co się stało, żeby pani była przygnębiona? Czy Doucet przysłał pani suknie nieodpowiednie, czy Judy obrata panią ze wszystkiego przy wczerajszym „bridge'u”?

Lily pokiwiała głową z westchnieniem. — Musiałam zaprzestać ubierać się u Douceta, a również i zaprzestać gry w „bridge'a”, nie mam na to. W rzeczywistości nie mogę sobie pozwolić na nic, co robią moje przyjaciółki i obawiam się, że nudzę Judy, bo nie grywam już w karty i nie jestem tak sztywnie ubrana jak inne kobiety. Lecz i pana zanudzę, gdy będę mu opowiadała o moich kłopotach, a nadmieniam o nich tylko dlatego, bo chcę pana...

o coś prosić — wielką łaskę.

Oczy jej spotkały się znów z jego wzrokiem i uśmiechnęła się w duszy, z lekkiego przestraszenia, jaki w nich odczytała.

— Owszem... jeśli to jest coś, co mogę uczynić... — Urwał i domyśliła się, że stanęła mu w pamięci sposoby pani Fisher.

— Wielką łaskę — ciągnęła łagodnie. — Oto, Judy gniewa się na mnie i chciałabym, żeby pan nas pogodził.

— Gniewa się na panią? Och, głupstwo... — ulga jego wyraziła się głośnym śmiechem. — Przecież pani wie, jak ona jest jej oddana.

— To moja najlepsza przyjaciółka i właśnie dlatego tak żaluję, że muszę jej przykrość robić. Lecz prawdopodobnie pan wie, czego ona chciała odemnie. Koniecznie chciała pocziwa, żebym wyszła za mąż — dla — dla wielkich pieniędzy.

Zatrzymała się, zaambarasowana, a Trenor, odwróciwszy się nagle, utkwił w niej wzrok zdziwiony.

— Moc pieniędzy? Na Boga! nie mówisz o Gryce'sie? Co — o nim? Ach, nie, naturalnie, nikomu o tem nie powiem — możesz mi zaufać, umiem trzymać język za zębami — lecz Gryce — wielki Boże! Gryce! Czyż naprawdę Judy przypuszczała, że się pani zdecyduje wyjść...

za tego napuszonego osła? Nie mogłaś, prawda? I dałaś mu odkosza i dlatego uciekł pierwszym pociągiem rannym? — Przechylił się w tył i rozsiadł jeszcze wygodniej, jakby rozkoszując się własną domyślnością. — Jakże Judy mogła przypuścić, że pani zrobi coś podobnego? Ja byłbym jej powiedział, że się nigdy pani nie zgodzi na taką babę!

Lily westchnęła. — Czasem sobie myślę, szepnęła, że mężczyźni lepiej rozumieją kobiety, niż kobiety.

— Niektórzy mężczyźni — napewno! Ja byłbym powiedział Judy — powtarzał, ciesząc się swoją wyższością.

— Przypuszczałam, że pan zrozumie, dlatego chciałam z panem porozmawiać, ciągnęła Miss Bart. Nie mogę tak wyjść za mąż; to jest niemożliwe. Lecz również nie mogę żyć tak, jak żyją kobiety z mojej sfery. Jestem prawie zupełnie zależna od mojej ciotki, a choć ona jest bardzo dobra, nie wypłaca mi żadnej regularnej pensji; w ostatnich czasach straciłam dużo w karty i nie śmiem jej o tem powiedzieć. Naturalnie, zapłaciłam te długie honorowe, ale nic mi prawie nie zostało na inne wydatki, i jeśli będę dalej prowadziła życie teraźniejsze, mogę się brzydko wpakować. Mam własny mały majątek, lecz obawiam się, że jest źle ulokowany, bo mi co roku mniej przynosi, a ja się tak nie a nie nie znam na sprawach pieniężnych, iż nie wiem, czy agent mojej ciotki, doglądający tego, jest dobrym doradcą.

Zatrzymała się na chwilę i dodała weselszym tonem: Nie chciałam pana zanudzić tem wszystkim, lecz tylko byłabym bardzo wdzięczna, gdyby pan wytłomaczył Judy, że nie mogę żyć tak, jak trzeba żyć między wami. Jadę jutro do ciotki do Richmond i zostanę tam do końca jesieni; odprawię pannę służącą i nauczę się sama sobie reperować ubranie.

Cichy okrzyk oburzenia i współczucia zarazem wyrwał się z ust Trenora: lekkość opowiadania wzmocniła jeszcze patos sytuacji, w jakiej się ta piękność nieszczyśliwa znajdowała. Dwadzieścia cztery godzin temu, gdyby go była żona zapytała o radę, co do przyszłości Miss Bart, byłby odparł, że dziewczyna bez posagu, a z rozrzuconymi gustami powinna wyjść za pierwszego lepszego bogatego człowieka, jaki się jej nadarzy. Teraz jednak, mając ją przy boku, zwracającą się do jego współczucia, dającą mu uczuć, że lepiej ją rozumie, niż najdrożsi jej przyjaciele i potwierdzającą to przez swoją rozkoszną bliskość — gotów był przysiąc, iż takie małżeństwo byłoby świętokradztwem i że obowiązkiem jego, jako człowieka honorowego, jest...

zrobić wszystko co jest w jego mocy, żeby uchronić ją od skutków jej bezinteresowności. Tu przyszło, mu na myśl, iż gdyby była wyszła za p. Gryce, byłaby otoczona pochlebstwem i ogólną aprobatą, gdy tymczasem nie chcąc poświęcić się mamonie, musiała teraz dążyć sama całą odpowiedzialność za swój czyn. Tam do dyaska! Jeśli mógł wybawić z kłopotów taką gąbkę, jak Karolę Fisher, która była tylko takim samym dla niego przyzwyczajeniem, jak palenie papierosów lub picie trunków — mógł chyba zrobić to samo dla dziewczyny, która przemówiła do jego wyższych uczuć; która przyszła do niego ze swoim zmartwieniem, z ufnością dziecka.

Trenor i Miss Bart przedłużyli swoją przejażdżkę aż po zachodzie słońca i zanim dobiegła końca, z pewnym powodzeniem spróbował jej dowieść, że jeśli mu tylko zaufasz, bez niebezpieczeństwa dla jej majątku, potrafi zrobić z niego poważną sumkę.

(C. d. n.)

Maszyny żniwne, Kosiarki, Żniwiarki, Wiązanki, Grabiarki, Przetrasacze do siana. Garnitury młocarniane, Lokomobile. Młocarnie, Bukowniki, Słertniki. Lokomobile benzynowe, spirytusowe i ssąco gazowe. 342. Cormick Ruston Gnom. Dom dla Ziemi, we Lwowie, ul. Kościuszki 1a.

FABRYKA ASFALTU I PAPY DACHOWEJ inż. SZELIGI ŁYSZKIEWICZA LWÓW, UL. ŚW. MARCINA L. 29. LAKASALOWY DACHÓW, PŁYTY IZOLACYJNE DO FUNDAMENTÓW, PAPA KRYCIA DACHÓW, ASFALT DO OSUSZANIA ZAWILGOCZONYCH ŚCIAN, MASYCZY GRZYBKÓW ORZEWNY W BUDYNKACH.

Celeritas c. k. konces. Biuro zleczeń, Lwów, Kościuszki 5, pośredniczy w kupnie i sprzedaży majątków, realności, młynów, lasów itp. 487

Bona, polka, z chlubenmi świadectwami, poszukuje posady do małego dziecka, Lwów, Franciszkańska 10, Kowalska. 526

Do wdzierżawienia

od 1 lipca 1908, wyłącznie chrześcijaństwo, jeden lub dwa folwarki w powiecie (Umakim, leżące przy gościńcu, odległe 4 km. od kolei, jeden 544, a drugi 274 morgów do tej gleby. Blizsze wiadomości w kancelarii adwokata dr. Bilka we Lwowie ul. 3-go Maja 1. 21. 505

Wyuczam najdokładniej angielskiego i francuskiego u siebie i po domach 420 „Marya Helena“ uczennica Vortha z Paryża, Sakramentek 3, I. piętro.

5 koron i więcej dziennego zarobku! Towarzystwo domowych robót pończoszkowych. Poszukujemy osoby obojętnej płci do plecenia na naszej maszynie. Prosta i szybka praca na cały rok w domu. Odległość nie stanowi przeszkody, a my sprzedajemy robotę. Towarzystwo domowych robót pończoszkowych. — Thos. H. Whittiek i Ska, Praga, Frantiskovo nabrzezi 6-184. 504

COPOTY Zakład kąpielowy. Sezon od 1 czerwca do 20 września. W roku 1906: 15.100 gości kąpielowych. Kąpiele dla panów, pań i dla całych rodzin. Nowoczesne kąpiele ciepłe z wodą morską, i wyjątki nad romantycznym wybrzeżem obfitym w lasy. Pierwszorzędne hotele i mieszkania z wyborną kuchnią. Ceny przystępne. Orkiestra w zakładzie. W połowie lipca tydzień spacerów. Blizsze szczegóły i wskazanie mieszkań udziela bezpłatnie DYREKTA. 322

Zamknięcie rachunków Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Krakowie

522 i Filii we Lwowie z dniem 31 Grudnia 1906 r.

Table with columns: Aktywa, Pasywa, Rachunek bilansu z dniem 31 Grudnia 1906 r. Includes items like Gotówka w kasie, Udziały członków, Fundusz rezerwowy, etc.

Kraków, dnia 31 Grudnia 1906. Komisja kontrolująca: M. Garapich, J. Głazewski, Paszkowski, Naczelnik biura: W. Kozubowski.

Table with columns: Przychód, Wydatki, Wyciąg z ksiąg kasowych za rok 1906. Includes items like Saldo gotówki z roku 1905, Udziały wpłacone w ciągu roku, etc.

Kraków, dnia 31 Grudnia 1906. Komisja kontrolująca: M. Garapich, J. Głazewski, Paszkowski, Naczelnik biura: W. Kozubowski.

(Przedruk nie będzie płacony).

Drobne ogłoszenia po 4 hl. od wyrazu.

Przepiękne wyroby ze złota i srebra poleca JAN WOJTYCH, złotnik, sprząsający znawca sadowy, Lwów, Akademicka 8. 482

Biuro nauczycielskie Mme Allement, ul. św. Michała 2, (boezna Kościuszki) poleca gubernera (filozofa) z bardzo dobrimi rekomendacjami, nauczycielkę Polkę z wyższym wykształceniem.

Okazyja! Pozostałe towary z dawnego lokalu i koldry po koron 4, 7 i 9. Wełniane i kitowe po koron 10, 12, 14, 16, 20 do k. 30. Jedwabne atłasowe po koron 22, 28, 30 i wyżej. Ogromny wybór materii meblowych, dywanów, chodników, portier, franek, kap na łóżka itp. Łóżka żelazne od najtańszych. Kompletnie wyposażone, jadalnie i meble salonowe — polecają J. Schuster i K. Toczyński, Lwów, ul. 3-go Maja 1. 5. 511

Słynne Christofa srebro stołowe poleca JAN WOJTYCH, złotnik, sprząsający znawca sadowy, Lwów, Akademicka 8. 481

100 tysięcy bieżących metrów siatek drucianych do oparkania zakontraktowaliśmy na sezon bieżący. — Dostarczamy siatki i wszelkich do nich przyborów już od 45 hal. za metr bieżący. Cenniki odwrotnie. 318 Biuro Techniczne Universum, Kraków, Podwale 13.

Tylko jeszcze kilka dni. Ciągnięcie już 28. Czerwca 1907 król. węgierskiej Państwowej Dobroczynej Loteryi Główna wygrana 150.000 koron. Razem do wygrania 365.000 k. Jeden los kosztuje 4 korony. Losy są do nabycia: w król. węg. Dyrekcji Loteryjnej w Budapeszcie (główny urząd cłowy), w wszystkich urzędach pocztowych, podatkových, cłowych, salinarnych, na wszystkich stacjach kolejowych, trafikach i kantorach, oraz we wszystkich kolekturach loteryjnych. 388 Król. węg. Dyrekcja loteryjna.

Motory „Ursus“ najznakomitsze współczesne motory do opalania ropą surową, naftą lub spirytusem dostarcza pod gwarancją i na spłaty 312 Biuro Techniczne „Universum“ Kraków, Podwale 13. Generalne zastępowstwo motorów „Ursus“.

Żuźle Thomasa Superfosfaty i Maczki kostnej dostarcza najtaniej 499 Bank Rolniczy we Lwowie. wysoko i nisko procentowe, prawdziwe z gwarancją tudzież

Już wyszedł z druku Cennik na jesień 1907 Pierwszego gal. Towarz. akc. dla przemysłu chemicznego, we Lwowie, ul. Akademicka 8. Na żądanie wysła się cenniki odwrotnie i oplatnie. 325

IWONICZ Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny (stacja kolei „Iwonicz“ w Galicji). Najsilniejsza Szozawa słońo-jodowo-bromowa. Od dawna stwierdzona jej skuteczność we wszystkich postaciach zółtów (scrofuloza), w chorobach kości, jamy nosowej, uszu, skóry i wogóle we wszystkich chorobach wymagających przyspieszenia odnowy materii. Leczenie ortopedyczne i masażowe. Inhalatoryja systemu „Waldenbura“ i systemu „Olana“. Kąpiele w gorącym powietrzu systemu „Polana“ tudzież sztuczne kąpiele gazowe. Lekarze Zakładowi: Docent dr. Antoni Gabrysowski ze Lwowa i dr. Julian Stanisławski z Krakowa, tudzież 6 lekarzy wolno praktykujących. W sezonie I-szym od 15 maja do 20 czerwca i w III-elim od 20 sierpnia do końca września mieszkanie znaczne tańsze. Uroczonością odtąd na podstawie świadectw obywateli udziela się tylko w I i III. sezonie. Urządzenie Zakładu wzorowe, oświetlenie elektryczne, wodociąg, kaplica zakładowa w której odprawia się codziennie Msza św. Zamówienia na mieszkania, wodę mineralną, sól, żug i muł przyjmują i wszelkich wyjaśnień udziela 382 Dyrekcja Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Iwoniecu.

Colosseum w Pasażu Hermanów 1 i 16 nowy program. Codziennie przedstawienia o 8-mej. W niedzielę i święta dwa przedstawienia, o 4 popoł. i o 8 wieczorem.